ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. ΑΝΔΡΕΑ ΜΠΕΛΕΖΙΝΗ

Τὸ θέμα τῆς σημερινῆς ἐπιφυλλίδας δὲν ἀφήνει περιθώρια γιὰ καμμιὰ προεισαγωγή.

Μισαλλοδοξῶ σημαίνει μισῶ τὶς γνῶμες τοῦ ἄλλου. Δυσφορῶ ὅταν ἀκούω ἢ διαβάζω γνῶμες ποὺ εἶναι ἀντίθετες στὶς δικές μου. Μισῶ τὶς ἰδέες καί, ἄρα, μισῶ τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐκπηγάζουν, μισῶ. Βαθύτερα, τὸν πυρῆνα τῆς προσωπικότητας τοῦ ἄλλου, ἐκεῖ ποὺ οἱ γνῶμες, οἱ ἀρχές, οἱ πεποιθήσεις, οἱ ἀμφιβολίες, οἱ στάσεις ζωῆς τοῦ ἄλλου μορφώνονται.

Στὸ βάθος, βέβαια, μισαλλοδοξῶ σημαίνει δὲν ἔχω καμμιὰ ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό μου, δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ δοκιμάσω τὶς γνῶμες μου στὸ σφυρὶ καὶ στὸ ἀμόνι τῆς διαλεκτικῆς.

Σὲ τέτοια θέματα δὲν ὑπάρχει ἀσφαλέστερο κριτήριο ἀπὸ τὴν προσωπική μας πεῖρα. Σὲ στιγμὲς μεγάλης αὐτεπιγνώσεως θ' ἀγγίσουμε μέσα μας τὴ γλοιώδη ράχη τῆς μισαλλοδοξίας.

Στὴν ἀρχὴ φαίνεται σὰν στενοχώρια στὸ στῆθος, ὅταν ἀκοῦμε γνῶμες ποὺ εἴτε κλονίζουν εἴτε καὶ μόνο ἀντιστρατεύονται τὶς δικές μας. Νοιώθουμε κάποια ταραχή, ἕνα κόμπο πικρό. Ἂν μάλιστα τύχει οἱ πεποιθήσεις μας νὰ μὴ τρέφονται ἀπὸ τὴν προσωπικότητά μας, ἀλλ' αὐτὲς νὰ αἱματοδοτοῦν μιὰ ἰσχυρὴ καὶ χωρὶς βάθος φύση, τότε ἡ στενοχώρια ἀνεβάζει τὸν κόμπο ὡς τὸ λαιμὸ καὶ σὲ λίγο πικραίνει τὸ στόμα μας. Ἂν προχωρήσουμε ἔτσι θὰ δείξουμε κάποτε τὰ δόντια μας, ὅσο τ' ἀφήνει ὁ ἀφρὸς νὰ φανοῦν.

Μήπως ἡ μισαλλοδοξία εἶναι συμφυὴς μὲ τὴν ἀνθρώπινη ὑπόσταση; Μήπως εἶναι ἀναπόφευκτο νὰ περιχαρακωθῆ κανεὶς στὸν κύκλο τῶν ἰδεῶν του καὶ νὰ βλέπει σὰν ἐχθροὺς τοὺς φορεῖς ἀντίθετων ἰδεῶν; Ἀληθινά, εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ σέβεται κανεὶς τὶς γνῶμες τοῦ ἄλλου, ὅταν αὐτὲς ἔρχονται νὰ σπάσουν τοὺς κρίκους τῆς ἁλυσσίδας, ποὺ μὲ τόση ἐπιμέλεια καὶ κόπο ἐνώσαμε.

Πολλὲς φορὲς οἱ γνῶμες μας, οἱ πρῶτες καὶ θεμελιακές μας γνῶμες ἐξεκολάφθησαν κάτω ἀπὸ τὶς ζεστὲς φτεροῦγες τῆς φιλίας, στὶς πρῶτες ἐκεῖνες ἀνιχνεύσεις μὲ τοὺς φίλους τῆς ἐφηβείας μας, δέθηκαν μὲ τὴ σάρκα καὶ τὸ αἷμα μας, δὲν εἶναι λεκτικὸς τρόπος αὐτός. Κάποτε ὅρισαν ὅλη μας τὴ ζωὴ καὶ γιὰ πολλούς, ὄχι μιὰ καὶ δυὸ φορὲς στὴν Ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου, ἐμειναν ἀξεχώριστες μέχρι θανάτου.

Ἂν εἶναι ἔτσι, πῶς νὰ μὴ δοκιμάσουμε μιὰ στενοχώρια, ποὺ εἶναι πολὺ κοντὰ στὴν ἀποστροφὴ καὶ τὸ μῖσος, ὅταν ὁ ἄλλος πιστεύει σὲ πράγματα, ποὺ ἂν εἶναι ἀληθινά, σημαίνει ὅτι ἐμεῖς δώσαμε τοὺς ἑαυτούς μας σὲ φαντασίες καὶ πλάνες; Ὅταν ὁ ἄλλος ζεῖ, πολλὲς φορές, μὲ τρόπο τόσο διαφορετικό, ἀπὸ τὸ δικό μας, μᾶς κρατᾶει πάνω στὰ μεγάλα θέματα μιὰ στάση τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ δική μας καὶ δοκιμάζει νὰ καθολικεύσει τὶς «ὑποθέσεις τοῦ βίου», ὅπως θέλεγε ὁ ἀρχαῖος δηλαδὴ τὶς βάσεις τὶς βασικὲς ἀρχὲς πάνω στὶς ὁποῖες θεμελιώνει τὴ ζωή του, μιὰ βία μᾶς σπρώχνει, σκαλὶ τὸ σκαλί, ἀπὸ τὴν πίκρα στὴν ἀγανάκτηση κι' ἀπὸ 'κεῖ στὸ μῖσος. Ὅταν ἡ Φλωρεντία πίνει ἀπὸ τὸ γλυκὸ κρασί, ποὺ ἀρωμάτισε μιὰ σταγόνα ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ σταφύλι τοῦ Διονύσου, πῶς ὁ Σαβοναρόλα, ποὺ τὴν ψυχή του φλόγιζε ἄλλο ὅραμα, νὰ μὴν ἀναθεματίσει τὴν ἁμαρτωλὴ πόλη;

Γιατὶ καὶ τὸ φίδι τῆς μισαλλοδοξίας πρέπει νὰ τὸ δοῦμε, ὅταν ξεκουλουριάζεται βγαίνοντας ἀπὸ τὴ νάρκη του, στὰ μεγάλα καὶ ὄχι στὰ μικρά. Ἂν πρέπει νὰ καταδικάσουμε τὴν μισαλλοδοξία, ἀξίζει νὰ τὸ κάνουμε ἐκεῖ ποὺ πολλὰ φαίνονται νὰ τὴν δικαιολογοῦν.

Εἶναι στ' ἀλήθεια δύσκολο νὰ δείξουμε ἀνοχὴ καὶ ἀπάθεια, ὅταν ἄλλος θεωρεῖ ἀδικία αὐτὸ ποὺ γιὰ μᾶς εἶναι ἡ δικαίωση ἢ πλάνη αὐτὸ ποὺ γιὰ μᾶς εἶναι ἐσωτερικὴ βεβαιότητα ἢ ἀποκάλυψη τῆς ἀλήθειας. Ὅταν ἐμεῖς πίσω ἀπὸ τὴν ἀσάφεια καὶ τὴν φαινομενικότητα τῶν ἀπεικασμάτων ἀρχίζουμε νὰ ὑποψιαζόμαστε κάτι ἀπὸ τὸν κόσμο τῶν πλατωνικῶν ἰδεῶν, ἔρχεται ὁ ἄλλος καὶ ἀντιπροβάλλει τὰ σιβυλλικὰ Ἡρακλήτεια ἀποσπάσματα τῆς ἀδιάκοπης ροῆς τῶν πάντων, ἢ, ἂν προτιμᾶτε, τὴν ἀριστοτελικὴ κριτικὴ τῆς πρώτης φιλοσοφίας. Τὸ παράδειγμα δὲν ἀποσκοπεῖ παρὰ νὰ δείξει τὴν ἀντιθετικότητα τῶν ἰδεῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πίστεων καὶ τῶν στάσεων καὶ τῶν «ἑκάστω βεβιωμένων», ἀντιθετικῶν καὶ ποικίλων παρὰ τὴν βαθύτατη ἑνότητα τῶν ἀνθρωπίνων.

Δύσκολο, λοιπόν, νὰ φθάσει κανεὶς στὴν ὡριμότητα ἐκείνη, πνευματική, ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ (κύτταξε καὶ τὸν «Ἐπιτάφιο λόγο» τοῦ Περικλέους, στὸν Θουκυδίδη), ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ μὴ προσθέτει «τῇ ὄψει ἀχθηδόνας», νὰ μὴ συνοφρυώνεται δηλαδή, ὅταν ὁ ἄλλος «καθ' ἡδονὴν τι δρᾷ», ἀλλὰ καὶ βιοῖ καὶ νοῇ καὶ ὑπάρχῃ, ὅπως αὐτὸς διαλέγει.

Ἡ ἱστορία εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἐκδηλώσεις μισαλλοδοξίας, ποὺ φθάνουν μέχρι τὴν ἠθικὴ καὶ βιολογικὴ συχνὰ ἐξόντωση τῶν ἀντιφρονούντων. Πρὸς τί νὰ θυμίσει κανεὶς τὴν περίπτωση τοῦ Σωκράτους, τοῦ Γαλιλαίου, τῆς γερμανικῆς θηριωδίας, ποὺ δὲν ἐκδηλώθηκε μὲ μικρότερη ὠμότητα στὸν πνευματικὸ τομέα, τῶν ρωσσικῶν πνευματικῶν ἐκκαθαρίσεων;

Οἱ μυλόπετρες τῆς ἱστορίας ἀλλοίμονο, δὲν ἔμειναν ποτὲ χωρὶς πλούσιο ἄλεσμα.

Ἀλλ' ὅ,τι ἀκριβῶς σώζει τὴν ἀνθώπινη ὑπόστασή μας εἶναι ἀκριβώς, ὅτι μέσα στὴν πυρπόληση τοῦ ἱστορικοῦ δάσους πολλὰ δένδρα δὲν ἀποκαίγονται ἐντελῶς, κάποιοι χυμοὶ κυκλοφοροῦν στὴν καρδιὰ τοῦ κορμοῦ. Ἂς ἀφήσουμε ὅμως τοὺς ποιητὲς νὰ βροῦν ἔκφραση ταυτόσημη πρὸς τὴν βεβαιότητα αὐτή: ὁ ἄνθρωπος κατακτᾶ τὴν ἐλευθερία του καὶ μέσα στὸ πυκνὸ δίχτυ τῆς ἀνάγκης.

Γιὰ τὴν ἐξαίρεση γίνεται λόγος. Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἐξαίρεση. Καὶ τὸ νὰ μὴ παραδώσει κανεὶς τὴν ψυχή του στὴ μισαλλοδοξία εἶναι ἄσκηση γιὰ τὴν ἐλευθερία.

Εἶναι δύσκολο, ἀλλὰ ὡραῖο νὰ ἔχει κανεὶς τὸ μάτι του καθαρὸ μέσα στὸ παρόν, ποὺ φλέγεται καὶ καπνίζει: νὰ εἶσαι χριστιανὸς τοῦ 4ου αἰῶνα, καινούργιος ἄνθρωπος, νὰ μάχεσαι γιὰ νὰ μὴν ἀνασυσταθῆ ὁ ἀρχαῖος κόσμος, ποὺ εἶχε σαπίσει μέχρι μυελοῦ ὀστέων, ἀλλὰ νὰ κρατᾶς ττὸ μῖσος μακριὰ ἀπὸ τὴν ψυχή σου, ἀκόμη κι' ἂν πρόκειται γιὰ τὸν Ἰουλιανό.

Γιατί, δὲν εἶμαι μισαλλόδοξος, δὲν σημαίνει, ἀναγκαῖα, ὅτι εἶμαι ἀδρανὴς ἀγνωστικιστὴς ἢ ἐκλεκτικὸς ἢ ἔστω καρτεσιανὸς ἀμφιβάλλων. Μπορῶ κάλλιστα νὰ εἶμαι μονιστής, πλατωνικός ἢ ἀριστοτελικός, σπινοζικὸς ἢ καντιανός, ἐγελιανὸς ἢ θαυμαστὴς τοῦ KIERKEGAARD, ὅ,τι θέλετε, τέλος πάντων, ἀλλ' ἀκριβῶς γιατὶ εἶμαι βέβαιος γιὰ κάτι, γιατὶ θέλω νὰ εἶμαι βέβαιος, γιατὶ σέβομαι τὴν βεβαιότητά μου, δὲν περιφρονῶ τὶς γνῶμες τῶν ἄλλων, δὲν μισῶ, δὲν ἐπιζητῶ τὴν φίμωσή τους.

Στὸ πεδίο τοῦ πνεύματος μάχομαι πνευματικά. Μόνο πνευματικά. Δὲν ἐπικαλοῦμαι καμμιὰ ἄλλη δύναμη. Δὲν ἀσκῶ καμμιὰ βία, ἐξὸν ἀπὸ τὴ δύναμη τῆς λογικῆς μου, τὴν ἀκτινοβολία τῆς προσωπικότητάς μαυ, τὴν δόνηση τῆς ὑπάρξεώς μου.

Δὲν κινητοποιῶ κανένα μηχανισμὸ βίας, ὅποιο ὄνομα κι' ἂν ἔχει. Δὲν καίω τὰ βιβλία στὶς πλατεῖες. Δὲν προσπαθῶ νὰ κατακλύσω ἀσφυκτικὰ ἕνα χῶρο, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν ἀκουσθῆ ἄλλη γνώμη, δὲν μοιράζω ὠτασπίδες στοὺς ὀπαδούς μου σὲ θέματα τοὐλάχιστον φιλοσοφικά, δὲν πολτοποιῶ τὶς ἐγκυκλοπαίδειες, ὅταν ἀλλάζει ἡ «γραμμή», δὲν καταφεύγω σὲ πολιτικὲς ραδιουργίες, γιὰ νὰ ἐκτοπίσω τοὺς πνευματικούς μου ἀντιπάλους — περιφρονῶ βαθύτατα τὴ διαβολή.

Διαλέγομαι μόνο ἢ σιωπῶ, γίνομαι διάπυρος ἀπὸ τὸ πνευματικό μου πάθος ἢ ἀναχωρῶ.

Ἐὰν ὁ διάβολος μοῦ προτείνε νὰ μαγέψει ὅλους τοὺς ἄλλους ἔτσι ποὺ νὰ συμφωνήσουν μαζί μου, δὲν θὰ δεχόμουν. Καὶ αὐτὸ ὄχι μὲ τὴν ψυχή μου ἀντάλλαγμα, ἀλλ' οὔτε κἂν μὲ μιὰ τρίχα τῶν μαλλιῶν μου.

Στὸ κάτω—κάτω ὁ πιὸ ἀποτελεσματικὸς τρόπος νὰ συμφωνήσουν ὅλοι μαζί μου, εἶναι νὰ μείνω μόνος στὸν κόσμο.

Α. ΜΠΕΛΕΖΙΝΗ

ΜΑΙΖΩΝΟΣ 94 - ΤΗΛ. 69-26

ΑΝΕΥ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΕ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΔΟΣΕΙΣ
ΜΗΧΑΝΟΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΠΙΠΛΩΝ & ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. ΓΚΙΤΣΗ
ΤΕΡΜΑ ΤΕΡΨΗΣ ΤΗΛΕΦ. 56—86
ΠΑΤΡΑΙ

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν προσφιλῆ μας σύζυγον, πατέρα, ἀδελφὸν καὶ θεῖον

ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΣΜΙΡΛΗΝ

ΕΤΩΝ 72

θανόντα χθὲς κηδεύομεν σήμερον Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἐκ τῆς οἰκίας μας κειμένης ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐφέσσου 49.

Ἡ τεθλιμμένη σύζυγος: Ἑλένη. Τὰ τέκνα: Παῦλος καὶ Ντίνα Σμιρλῆ. Οἱ ἀδελφοί: Πέτρος καὶ Μαρία, Ἰωάννης καὶ Ἄννα Σμιρλῆ, Δέσποινα χήρα Κυριακίδου, Μαγδαληνὴ καὶ Σίμος Γιαννόπουλος, Μαρούλα χήρα Ἀγγελοπούλου. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον Κηδειῶν, Ι. ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ καὶ υἱῶν ΟΡΕΣΤΗ καὶ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Γερμανοῦ 108, τηλ. 28—39.

'Από τὸ Θέατρο

«10 μικροὶ Νέγροι» εἰς τὸ «Λυρικὸν» μὲ τὸν θίασο Λειβαδέα

Σήμερο νὸ θίασος τῆς Νέας Σκηνῆς τοῦ Κωστῆ Λειβαδέα δίδει τὴν ΠΡΩΤΗ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἀριστουργήματος τῆς Ἀγκάθα Κρίστι «Δέκα μικροὶ νέγροι» στὸ Λυρικόν.

Ὁ θίασος τοῦ ἐκλεκτοῦ καλλιτέχνου ὕστερα ἀπὸ τὴν μεγάλη ἐπιτυχία ποὺ ἐσημείωσε μὲ τὸν «Ἀντιπρόσωπο» θὰ δίδῃ ἀπὸ σήμερον καὶ μέχρι τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς σὲ ἀπογευματινὲς καὶ βραδυνὲς παραστάσεις τοὺς «Δέκα μικροὺς Νέγρους» ποὺ ἔπαιξε ὁ Κωστῆς Λειβαδέας μὲ τὸν θίασόν του στὴν Ἀθήνα καὶ εἰς τὸ θέατρον «ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ» σὲ 150 συνεχεῖς παραστάσεις μὲ τεφαστία ἐπιτυχία. Πρόκειται γιὰ ἔργο ποιότητος. Σὲ κανένα ἀστυνομικὸ ἔργο δὲν παραμένει τὸ ἐρώτημα «ποιὸς εἶναι ὁ δολοφόνος», ὡς τὴν τελευταία στιγμή, ὅπως στοὺς «Δέκα μικροὺς νέγρους». Ἡ Ἀγκάθα Κρίστι ξεπέρασε ἐδῶ κάθε προηγούμενο ἔργο της καὶ μὲ ἀπαράμιλλη ἐξυπνάδα καὶ τέχνη, βάζει σὲ συνεχῆ δοκιμασία τὸν θεατὴ προσφέροντάς του ἀνεξάντλητες ἐκπλήξεις.

Εἰσιτήρια προπωλοῦνται δι' ὅλας τὰς παραστάσεις εἰς τὰ ταμεῖα τῶν θεάτρων «Ἠάνθεον» τὸ πρωῖ καὶ «Λυρικὸν» τὸ ἀπόγευμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Πτωχὸς οἰκογενειάρχης, φυματικὸς καὶ χωρὶς πόρους ζητεῖ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν φιλανθρώπων διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δαπάνας μεταφορᾶς τῆς ἀσθενοῦς θυγατρός του εἰς τὸ νοσοκομεῖον Βούλας πρὸς χειρουργικὴν ἐπέμβασιν. Πᾶσα προσφορὰ δεκτὴ εἰς τὸ φαρμακεῖον Γ. Βασιλοπούλου, Κανακάρη καὶ Ἁγίου Νικολάου.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙ ΡΩΣΣΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ἀμείβονται ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των

ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ

ΜΟΣΧΑ. Εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων. Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐπιστημονικῶν στελεχῶν, δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῶν ἐπιστημόνων τὴν ἔκδοσιν συγγραμμάτων καὶ τὸν βαθμὸν τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐπιστημονικοτεχνικῶν ἐπιτευγμάτων. Ὅλα αὐτὰ ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἐξίσωσιν τῶν ἀμοιβῶν καὶ τοιουτοτρόπως ἐκμηδενίζεται ἡ παρόρμησις δι' ἐργασίαν καὶ ἡ ἄμιλλα.

Ὡς γνωστόν, ἡ ἐργασία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τεχνικῶν ἐπιτευγμάτων ἀπαιτεῖ πολλὰς δυνάμεις καὶ χρόνον. Ἐν τούτοις, οἱ ἐπιστήμονες δὲν λαμβάνουν ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν ἀμοιβήν. Τὸ φαινόμενον αὐτό, ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὀλίγοι ἐπιστήμονες ἔχουν δεσμοὺς μὲ τὴν παραγωγικὴν ζωήν.

Εἰς τὸ ἰνστιτοῦτον λαογραφίας καὶ ἐθνογραφίας τῆς Οὐκρανικῆς Ἀκαδημίας ἐπιστημῶν, ἐργάζεται ἀπὸ τοῦ 1946, ὁ ἐπιστημονικὸς συνεργάτης Γ. Ε. Στέλμαχ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 18 ἐτῶν, ὁ ἐπιστήμων αὐτὸς ἐδημοσίευσεν ὀλίγας ἐπιστημονικὰς ἐργασίας, συνολικοῦ ὄγκου ἕνδεκα τυπογραφικῶν φύλλων. Τὸ γραφεῖον τοῦ τμήματος κοινωνικῶν ἐπιστημῶν τῆς οὐκρανικῆς ἀκαδημίας ἐπιστημῶν, ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ Στέλμαχ, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, δὲν δημοσιεύει σχεδὸν τὰς ἐπιστημονικάς του ἐργασίας.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἰνστιτοῦτον ἐργάζεται ἡ ἐπιστήμων Μ. Π. Ζαγκαΐκεβιτς, ἡ ὁποία εἰς διάστημα ἓξ ἐτῶν ἐδημοσίευσε τρεῖς μονογραφίας καὶ πολλὰς πολυτίμους ἐργασίας, συνολικοῦ ὄγκου ἄνω τῶν εἴκοσιν τυπογραφικῶν φύλλων. Παρὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν διαφορὰν εἰς τὴν ἀπόδοσιν, ἡ Ζαγκαΐκεβιτς λαμβάνει ἀμοιβὴν κατὰ πολὺ μικροτέραν ἀπὸ τὸν συνάδελφόν της Στέλμαχ. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ τῆς ἀμοιβῆς ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Στέλμαχ ἔχει περισσότερα ἔτη ἐργασίας.

Τὰ σοβιετικὰ ἐπιστημονικὰ ἰνστιτοῦτα ἐρευνῶν εἶναι χωρισμένα εἰς τρεῖς κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς ἀμοιβῆς, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν οἱ ἐπιστημονικοὶ συνεργάται των. Ὁ διαχωρισμὸς αὐτὸς δὲν ἐπιτρέπει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐπιστημόνων ἀναλόγως τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ τῆς ἀποδοτικότητός των. Τὸ ἰνστιτοῦτον τεχνικῆς θερμοφυσικῆς τῆς Οὐκρανικῆς ἀκαδημίας ἐπιστημῶν ἀνήκει εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀπὸ ἀπόψεως μισθοδοσίας τῶν ἐπιστημονικῶν του στελεχῶν. Τὸ ἰνστιτοῦτον αὐτὸ ἐπὶ πολὺν χρόνον, διηυθύνετο ὑπὸ τοῦ Β. Κουζνετσώφ. Μαζὶ μὲ αὐτὸν ἐργάζοντο καὶ τέσσαρα ἄλλα ἄτομα, χωρὶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ἔχῃ τὸν τίτλον τοῦ ὑφηγητοῦ. Τὸ ἰνστιτοῦτον οὐδὲν προσέφερεν εἰς τὴν βιομηχανίαν. Ὁ Κουζνετσὼφ δὲν προπαρασκεύασεν οὔτε ἕνα ὑποψήφιον τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν καὶ ὡς ἐπιστήμων οὐδὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ. Ἡ ἀμοιβή του ὅμως, ἦτο μεγάλη, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν κλίμακα ἀμοιβῶν καὶ τὴν κατηγορίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε τὸ διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Κουζνε-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ - ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΘΕΑΝΩ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ
Ἐκπαιδευθεῖσα ἐπὶ 4ετίαν εἰς τὰς ἐν Λονδίνῳ Σχολὰς DELIA COLLINS, BEAUTY FAPM, LANCOME
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 48
Β' ΟΡΟΦΟΣ, ΤΗΛ. 49—46

ΑΛΕΞ καὶ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
ΔΙΑ ΠΛΑΖ
ΧΡΥΣΗ ΑΚΤΗ
Ἔναρξις δρομολογίων ἀπὸ μεθαύριον Κυριακὴν
Ἀναχωρήσεις ἐκ ΠΑΤΡΩΝ ὥρα 10, 10.30 καὶ 11
Ἀναχωρήσεις ἐκ ΠΛΑΖ ὥρα 10.30, 12.30 καὶ 13
ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
Ἐκ ΠΑΤΡΩΝ ὥρα 9.30, 10, 10.30, 11 καὶ 12
Ἐκ ΠΛΑΖ ὥρα 10.30, 11.30, 12, 12.30, 13 καὶ 13.30
ΗΜΕΡΗΣΙΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ
Καθ' ἑκάστην ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΔΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ
Ἀναχώρησις ἐκ ΠΑΤΡΩΝ ὥρα 6ην πρωϊνὴν
Εἰσιτήριον ἐπανόδου δραχ. 15,00
Παιδιὰ ἀπὸ 4 ἕως 10 ἐτῶν δραχ. 8.50
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ — ΔΗΛΩΣΕΙΣ
Ἁγίου Ἀνδρέου 30Α'
Τηλέφωνον 26—86

Σὲ 270.000 τεύχη κυκλοφορεῖ ἑβδομαδιαίως τὸ
ΡΟΜΑΝΤΣΟ
Ἡ ἀστρονομικὴ αὐτὴ κυκλοφορία του ὀφείλεται στὴν ἐξαιρετικὰ φροντισμένη ὕλη του, ποὺ ἀγκαλιάζει τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ συγχρόνου ἀναγνώστη
ΡΟΜΑΝΤΣΟ
τὸ μοναδικὸ περιοδικὸ τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας
88 ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΡΧ. 3.50

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
ΠΙΤΣΟΣ
Α. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Α. ΙΓΓΛΕΣΗΣ
ΠΑΤΡΑΙ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 94 - ΤΗΛ. 69-26

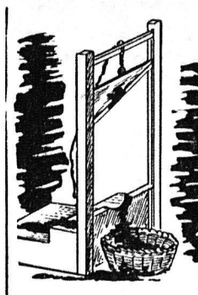

Η ΦΡΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΔΗΜΙΟΣ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

41ον

Ἡ ψυχραιμία της ἔσωσε τὴν Μαρία Ἀντουανέττα. Παρουσιάσθη ἀτάραχη ἐμπρὸς εἰς τὸ πλῆθος καὶ λέγει:

— Τί σᾶς ἔκαμα καὶ ζητεῖτε νὰ μὲ δολοφονήσετε; Ἡ ἀγάπη σας ἦταν πάντα ἡ μόνη μου εὐτυχία...

Τὸ πλῆθος κάμπτεται πρὸς στιγμήν. Ἔπειτα ὅμως αἱ ἐπιθέσεις ἐπαναρχίζουν. Οἱ χλευασμοί, τὰ ὑβριστικὰ ἐπίθετα ἐξαπολύονται ἐναντίον τῶν βασιλέων βροχηδόν. Τοὺς ὑποβάλλουν εἰς ἀνεκδιηγήτους ἐξευτελισμούς. Τοὺς ἐξαναγκάζουν νὰ φορέσουν τὸν κόκκινον ἐπαναστατικὸν σκοῦφον καὶ νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὸν ἐξώστην τῶν ἀνακτόρων καὶ νὰ ζητωκραυγάσουν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Τέλος ἡ ἐπέμβασις τοῦ Γιροντίνου Δημάρχου Παρισίων Πετιόν τοὺς σώζει ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο μετὰ δύο μῆνας νὰ ἐπανέλθῃ διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του.

Ἦταν 10 Αὐγούστου 1792, ὅταν ἐνῷ ὁ ὄχλος πολιορκοῦσε τὰ Ἀνάκτορα, παρουσιάζεται ἐνώπιον τῶν Βασιλέων ὁ Ρεντερέ ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Συνελεύσεως καὶ τοὺς καλεῖ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

— Ἕνα λεπτὸ ἀκόμη, ἴσως ἕνα δευτερόλεπτο, καὶ δὲν θὰ μπορῶ νὰ σᾶς ἐγγυηθῶ γιὰ τὴν ζωή τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἰδικῶν σας, τὴν ζωὴ τῶν παιδιῶν σας προσθέτει ὁ Ρεντερέ.

— Τὰ παιδιά μου! ἐμουρμούρισεν ἡ βασίλισσα. Ὤ! ὄχι. Ποτὲ δὲν θὰ τὰ ἐκθέσω εἰς τὸ μαχαίρι τῶν δολοφόνων!

Καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Ρεντερέ.

Ὁ βασιλεὺς ἐβάδιζεν ἐμπρός, εὐθυπενής καὶ μὲ σταθερὸν βῆμα. Ἡ Ἀντουανέττα ἤρχετο κατόπιν κλαίουσα, στηριζομένη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ κόμητος Ντὲ Λαροσφουκώ. Ὁ διάδοχος, ὁ μικρὸς Δελφίνος, ἐφέρετο ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους ἑνὸς Γρεναδιέρου. Ἡ πριγκίπισσα Ντὲ Λαμπάλ καὶ ἡ κυρία Ἐλιζαμπὲτ ἠκολούθουν τελευταῖαι.

Ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα ἐξεκίνησαν εἰς τὰς ὀκτώμισυ τὸ πρωΐ. Ὁ ὄχλος τῶν Παρισίων εἶχε πλημμυρίσει τὰ γύρω μέρη καὶ ἔτρα γουδοῦσεν ἐπαναστατικὰ τραγούδια. Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν.

Ὅταν ἐνεφανίσθη ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, τὸ πλῆθος τὴν ὑπεδέχθη μὲ ἀποδοκιμασίας, ἀπειλὰς καὶ ὑβριστικὰς ἐκφράσεις. Οἱ πλέον θερμόαιμοι ἐξεδήλωναν τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ δολοφονήσουν ἐπὶ τόπου τὸν βασιλέα.

Ὁ Ρεντερέ, προηγηθείς, συνενοηθῆ μὲ τὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως καὶ ἀπεστάλη ἕνα μέρος τῆς φρουρᾶς της διὰ νὰ τὸν προστατεύσῃ. Ἐν τούτοις μὲ μεγάλον κόπον κατορθώνουν νὰ διασχίσουν τὰς μάζας τῶν μαινομένων ἐπαναστατῶν καὶ νὰ φθάσουν εἰς τὴν Συνέλευσιν. Μία ἀντιπροσωπεία τῆς Συνελεύσεως σπεύδει εἰς προϋπάντησιν τοῦ βασιλέως.

—Μεγαλειότατε, τοῦ λέει ὁ πρόεδρος τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτῆς, ἡ Συνέλευσις, ἐπιθυμοῦσα νὰ σᾶς προφυλάξῃ, σᾶς προσφέρει, μαζ